

7. ПРООН отримала 480 конкурсних заявок на співфінансування створення робочих місць для переселенців. Доступно з <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/presscenter/articles/2015/04/14/-/>

8. Про соціальне підприємництво в Україні Доступно з <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/novyny/v-ukraini/156-5-velykykh-mozhlyvostei-dlia-rozvytku-sotsialnoho-pidpryemnytstva-v-ukraini>

9. Western NIS Enterprise Fund. Доступно з <http://www.horizoncapital.com.ua/uk/investment-portfolio/WNISEFShare>

Кудінова А.В.

*д.е.н., професор кафедри політичної економії
ДВНЗ «Київський національний економічний університет»*

Кочук С.І.

*аспірант кафедри політичної економії
ДВНЗ «Київський національний економічний університет»*

Регуляторна політика держави та інститут соціального підприємництва: проблеми взаємодії

В Україні відсутня тривала історія системної і послідовної регуляторної політики зі своєю ідеологією та культурою. Державна політика у сфері регулювання була, і, на жаль, залишається і сьогодні інструментом розв'язання бізнес-інтересів окремих олігархічних груп. Хоча світова практика доводить високий економічний та соціальний ефект тих регулятивних механізмів, які поєднують елементи державно-правового та приватно-правового регулювання. В Україні ж можна констатувати «контроль великого рентного бізнесу над державними інституціями»[1, с.21].

Оскільки Україна чітко визначила європейський вектор суспільно-економічного розвитку визначальним та пріоритетним, то це накладає певні

вимоги та відповідальність і за реформування регуляторної політики. Водночас розширення величини та різноманіття соціальних потреб суспільства, посилення конкуренції за державні та благодійні ресурси між некомерційними організаціями, скорочення традиційних форм їх фінансування, зростання конкуренції між некомерційними організаціями та бізнесом за задоволення суспільних потреб, з одного боку, та безрезультативність, неефективність та безвідповідальність великої частини спроб державних та благодійних організацій щодо розв'язання соціальних проблем, з іншого боку, сприяли посиленню наукового та практичного інтересу до інституту «соціального підприємництва». Можливо, зараз як раз час для розв'язання таких проблем «підприємницькими засобами»?

Ключовими характеристиками сучасного соціального підприємництва є: створення та підтримка соціальної цінності (блага); пошук та використання нових можливостей для реалізації поставленої мети; безперервний процес інновацій, адаптацій, навчання тощо.

Соціальні підприємці, використовуючи «зароблений дохід», прямо і безпосередньо відповідають на соціальну проблему згідно своєї місії (продаж соціально значимих товарів та послуг, створення робочих місць для соціально виключеного населення). Отже, відбувається зміна базової мотивації підприємця: найм, наприклад, інвалідів не з метою послаблення податкового навантаження або отримання державних субсидій, а з метою покращення соціально-економічного становища самих інвалідів.

Для державної регуляторної політики проблемою з точки зору підтримки та адміністрування може стати те, що ефективність традиційних підприємців обов'язково вимірюється фінансовими результатами. Результат роботи соціальних підприємців має «двоїсту сутність»: це «мікс» фінансової та соціальної віддачі. Прибуток залишається ціллю, але це – не єдина ціль, прибуток реінвестується в реалізацію соціальної місії. Хоча соціальна ініціатива підприємця наразі є дуже цінною, оскільки державний сектор часто не в змозі самотужки подолати всі суспільні проблеми, що існують в країні, а

саме бідність, скорочення тривалості життя, безробіття, незахищеність деяких соціальних верств, зокрема, людей з обмеженими можливостями тощо. Соціальні підприємства відіграють важливу роль у зниженні рівня безробіття, зазвичай даючи змогу працевлаштуватися тим категоріям населення, які найбільш віддалені від ринку праці (інвалідам, молоді, самотнім жінкам з дітьми, етнічним меншинам тощо). Соціальне підприємництво стає інструментом для вирішення соціальних проблем суспільства завдяки інноваційній складовій, тобто здатності бачити «провали» ринку, знаходити можливості, акумулювати ресурси, розробляти нові рішення, які були втрачені іншими учасниками економічної системи, і держава має можливість оперувати цим видом діяльності у власних інтересах. Так, наприклад, у розвинених країнах активно використовуються соціальні бонди. При цьому застосовується така схема взаємодії: держава публікує соціальну ціль і бажаний показник і, враховуючи кошти, які були б витрачені на вирішення цієї проблеми силами державних організацій, формує бюджет проекту. Якщо соціальне підприємство знаходить бізнес-модель, як за ці гроші досягти бажаних показників, вкладається соціальний контракт. Соціальне підприємство під цей контракт залучає позичені кошти і проводить роботу. Якщо бажаного ефекту було досягнуто, держава оплачує роботу.

Список використаних джерел:

1. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. – Львів: Кальварія, 2017. – 164 с.